

เทศน์เช้า วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๙

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันพระไง วันพระ วันโกน วันแสวงหาบุญกุศลใส่หัวใจของตน

เราเป็นฆราวาส เราต้องทำมาหากิน เราต้องมีหน้าที่การงาน เวลาเราน้อย

เราบวชใหม่ๆ นะ เวลาออกรบ วันพระเป็นวันปกติที่ถือเนสัชชิก ไม่นอน แล้วเราเจอหมู่
คณะที่ดั่งงามไง ช่วยกันฝึกหัดปฏิบัติ ส่งเสริมกัน มีอะไรนะ ช่วยกันปกป้องคุ้มครองดูแล ถ้าเจอ
หมู่คณะที่ดี หมู่คณะที่ดีมันเป็นบุญเป็นกุศลไง

การคบมิตรๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก “คบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าประเสริฐที่สุด”

แล้วเราจะคบมิตรที่ดั่งงาม เราชักชวนกันไปสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

นักปฏิบัติๆ วันพระ วันโกนระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ครูบาอาจารย์ของเรา นะ เวลาประพฤติปฏิบัติถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
บูชาพระธรรม ถวายพระอริยสงฆ์ แล้วพยายามฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาให้เรามั่นเป็นจริงขึ้นมา เห็น
ใหม่

วันพระ วันโกน มันเป็นประโยชน์

ฆราวาส ฆราวาสนะ ถ้าสมัยโบราณ วันพระ วันโกนเป็นวันหยุด แล้วพอประเทศชาติ
เจริญ โลกเจริญ ต้องมาหยุดเสาร์อาทิตย์

ถ้าวันพระ วันโกนวันหยุดนะ วันโกนเขาเตรียมอาหารไว้ใส่บาตรพระ ใจเขาเป็นกุศล ตั้งแต่วันโกน วันพระๆ ใส่บาตรพระไปแล้ว สิ่งที่ได้ทำบุญกุศลของเราแล้ว สิ่งที่เราต้องย้อนกลับไป ในครอบครัวของตน คุ่มครองดูแลความเป็นปกติสุขในครอบครัวของตน

แล้วถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันเป็นความสุข ความสุขของฆราวาส ความสุขของโลก ความสุขของพระ นักรบๆ ไม่ทำให้วัดเป็นที่วุ่นวาย นักรบๆ ทำวัดให้เป็นสัปปายะ เป็นที่การประพฤติปฏิบัติ ปฏิบัติเพื่ออะไร

เพื่อสร้างธรรมทายาท เพื่อสร้างอนุชนรุ่นหลังขึ้นมา แต่อนุชนรุ่นหลังขึ้นมามันจะมี อำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหน

หลวงปู่มั่นเวลาอบรมพระไป ใ้พวกแข่งหน้าแข่งหลัง แข่งหน้าแข่งหลัง

มันไม่เอา มันมาเอาชื่อเสียง มันมาชู้บตัว แล้วออกไปข้างนอกมันก็ไปทำตัวเหลวไหล นี่ คืออำนาจวาสนา

หลวงปู่มั่นท่านถึงพิจารณาของท่าน องค์ไหนที่จะเป็นไปได้ ส่งเสริมคุ่มครองดูแลองค์ นั้น เพราะสู้กับกิเลสนี้ยากนัก สู้กับความหงุดหงิด สู้กับความสะสมหมักหมมในใจนี้ยากนัก เพราะโดยทางโลกไม่เห็น เวลาสู้กัน กองทัพกิเลสกับกองทัพธรรมไป

ทางโลกๆ เขาทำธุรกิจมีการแข่งขันใช้ใหม่ ใ้สู้ปฏิบัติขึ้นมา กูคิดคนเดียว มันไม่เคยเห็น กิเลสไป มันไม่เห็นกิเลส กูคิดคนเดียว กูถูกคนเดียว กูยอดเยี่ยมอยู่คนเดียวไป

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา นะ ไม่ใช่ ทำความสงบของใจเข้ามา พุทธรุ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานคนเดียว แต่ถ้าไปเห็นพญามารเข้า มันเห็นความชั่วร้ายของกิเลสไป ความชั่วร้ายของมัน มันหมักหมมอยู่ในจิตได้สำนึกแล้วไม่ให้ใครรู้เท่าทันมัน ความชั่วของมันนะ มันครอบงำวิญญูะไป

พระสมัยพุทธกาลเวลาสิ้นกิเลสไปแล้วตาย นิพพาน มารมันหาใหญ่เลย มันชูดค้น มันไม่ยอมไป

พระพุทธเจ้าบอก “มาร เธอหาไม่เจอหรอก”

เพราะอะไร ถ้ามันหาเจอมันต้องมีร่องรอย ร่องรอยคืออวิชชา คือมารมันอยู่ที่จิตได้
สำนึกนั้น พระที่ปฏิบัติไม่เป็น คนที่ไม่ฝึกหัดปฏิบัติ มันไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น ไม่เคยทำลายมันไป
พูดข้างเดียว แจ๋วๆ เทียว

แต่ครูบาอาจารย์เรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านเผชิญหน้ากับมันมาแล้ว ท่านทำลาย
ให้มันสิ้นซากไปแล้ว

หลวงตาพระมหาบัวท่านทุกซ์ท่านยากขนาดไหน มันจะเป็นมันจะตายขึ้นมา ท่าน
บอก ใ้อพวกทำงานทางโลกที่ว่ามันทุกซ์มันยาก ไร้สาระ ลองมาปฏิบัติ

ทีนี้คนปฏิบัติแล้วถ้ามันจริงจัง ธรรมะอยู่ปากตาย ธรรมะอยู่ปากตายไป เวลาฝึกหัด
ปฏิบัติสละตายๆ ขึ้นไป สุดท้ายแล้วกิเลสตาย ท่านบอกว่าเราไม่ตาย เรายังอยู่ไป อยู่จนวันสิ้น
อายุขัย ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย

ใ้อเราชาตินี้เป็นชาติเริ่มต้น หวังไปเรื่อย ยึดมั่นไปเรื่อย แล้วชาติเริ่มต้นไป

ชาติสุดท้าย เขาทิ้งไว้กับโลกนี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือสัตว์ชนสัตว์ๆ ใด หรือสัตว์ชนสัตว์ก็หรือหัวใจ
ของสัตว์โลกที่มีอำนาจวาสนา ถ้ามีอำนาจวาสนานะ พระองค์นั้นมีอำนาจวาสนาคุ่มครองดูแล
เขา

เพราะการต่อสู้กับกิเลสนี้แสนยาก แค่ว่าความสงบของใจเข้ามา ทำสมาธิเป็นก็เก่งแล้ว
ทำสมาธิเป็นคือเห็นพุทธะ พูดข้างเดียวไป ยังไม่เห็นกิเลสไป

ยกขึ้นสู่วิปัสสนาในแนวทางสติปัฏฐาน ๔ ทางสายกลางในพระพุทธานุศาสน์ ก็เห็นกิเลส
ก็ผงะเลย ใ้อโฮ! หาอยู่ตั้งนาน

พยายามจะเอาตัวเองให้มีความปกติสุขมา ไม่เคยสุขเลย ไม่เคยสุขเพราะครอบครัวยัง
มารไป ลูกหลานของมัน

สักกายทิฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส นี่แค่หลานมันนะ

แล้วเป็นลูกมันนะ กายกับใจแยกออก กายเป็นโพธิ จิตเป็นกระจกใจ

พ่อแม่มัน ความโลภ ความโกรธ ความหลง เรือนสามหลังไง เรือนยอดของเรือนสามหลัง
คืออวิชชา คือพญามาร

นี่ครอบครัวของมันเต็มในหัวใจเลย

แล้วกว่าจะต่อสู้อุปนิสัยไปเป็นคูที่ ๑ คูที่ ๒ คูที่ ๓ คูที่ ๔ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าถึงอยากปรารภหรือสัตว์ชนสัตว์ไง

แล้วผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริง ที่เห็นครูบาอาจารย์เป็นครูบาอาจารย์ที่ดี
งามไง แล้วครูบาอาจารย์ที่ดั่งาม กาลามสูตร ห้ามเชื่อๆ แล้วครูบาอาจารย์ที่ดั่งามท่านก็ไม่ให้
เชื่อๆ ท่านไม่ให้เชื่อนะ เพราะความเชื่อแก้กิเลสไม่ได้ ท่านให้ชวนชวาย คุ่มครองดูแล แค่เป็น
ร่วมโพธิ์ร่วมไทร

ร่วมโพธิ์ร่วมไทรเราก็ไปนอนพักใช้ใหม่ เราก็ต้องออกจากกร่มโพธิ์ร่วมไทรนั้นไปหาอยู่หากิน
เวลาออกจากกร่มโพธิ์ร่วมไทรนั้นไปหาอยู่หากิน ไปตากแดดตากฝน ไปเผชิญกับเวรกรรมของสัตว์
ทุกข์ใหม่ เวลามันทุกข์แล้วนะ ถึงเวลายันจนตรอก วิ่งเข้าไปเลยนะ ไปโคนต้นโพธิ์ไง ไปในความ
คุ่มครองดูแล

คุ่มครองดูแลก็แค่คุ่มครองดูแล แล้วไม่อยากจะเชื่อด้วย อยากให้เอ็งชวนชวาย เอ็ง
กระทำ กระทำขึ้นมาให้มันเป็นจริงๆ แล้วก็จะไปเห็นกิเลสของเอ็งจริงๆ มันเป็นประโยชน์ของเอ็ง
นะมึง มันไม่เป็นประโยชน์ของครูบาอาจารย์ ไม่เป็นประโยชน์ของใครทั้งสิ้นเลย แต่ด้วยความที่
ใจท่านเป็นธรรม

เป็นธรรมเพราะอะไร

หลวงตาพระมหาบัวใจ “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ได้อย่างไร รู้ได้อย่างไร”

มันเห็นบุญเห็นคุณไง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดเป็นฆราวาส เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ขนาดวันประสูติด้วยบุญด้วยกุศล เกิดมาเดินได้ ๗ ก้าว เปล่งวาจาเลย “เราจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย”

เวลาออกคั่นคว่าอยู่ ๖ ปี อดอาหาร สลบถึง ๓ หน เวลาใกล้ล้มหายใจจนสลบ ๓ ครั้ง อดอาหารนี้จนร่วงหมดเลย ยังต้องต่อสู้นานนั้น นี่เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะนะ เป็นพระโพธิสัตว์ เวลาวิสาขบูชา เวลาฆ่ากิเลส ขำระมาร

เวลามาร เวลาลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพาน วิ่งหาใหญ่เลย เพราะมันฝังใจเงิ ฝังใจเวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฆ่ามันตาย มันคร่ำครวญ มันร้องไห้ มันไปฟ้องลูกมันนะ ว่าความโลภ ความโกรธ ความหลงใจ เจ้าชายสิทธัตถะพ้นจากมือเราแล้วมันไ

ว่ากิเลสมันเป็นนามธรรม กิเลสมันไม่เห็น

มันเป็นนามธรรม มันเป็นความรู้สึก แต่เวลาผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติไปแล้ว พระสารีบุตรเินถวายการพัดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่เิน หลานชายไปต่อว่าเิน ไม่พอใจที่เอาตระกูลของพระสารีบุตร พระสารีบุตรมีพี่น้องเป็นพระอรหันต์ ๘ องค์ หรือ ๙ องค์ ลูก ๑๐ กว่าคนเป็นพระอรหันต์ๆ หมดเลย

เวลาไปต่อว่าเิน ไปต่อว่าไม่พอใจอะไร พอใจเป็นอารมณ์ใหม่

สิ่งที่ว่าจิตเป็นนามธรรม กิเลสมันไม่มี ไม่รู้จักมัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเิน “ถ้าเธอไม่พอใจสิ่งต่างๆ เธอต้องไม่พอใจอารมณ์ ความรู้สึกของเธอด้วย เพราะอารมณ์ความรู้สึกก็เป็นวัตถุอันหนึ่ง”

เป็นวัตถุเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเินกิเลส องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเินเห็นความรู้สึกนึกคิดของคนชัดเจนขนาดนั้นนะ

“ความรู้สึกของเธอเป็นวัตถุอันหนึ่ง”

พระสารีบุตรถวายการพัด เห็นไหม ถ้าเป็นวัตถุอันหนึ่ง มันก็เป็นของจริง ต้องทำลายมันได้ พอทำลาย เป็นพระอรหันต์เลย เวลาเป็นสักจะเป็นความจริงขึ้นมา มันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจอันนั้น

ถ้าเป็นความจริง วันนี่วันพระ วันพระๆ เราเป็นพระใหม่ ถ้าเราเป็นพระขึ้นมา มันขึ้นใจ มันเห็นบุญเห็นคุณไง มันเห็นบุญเห็นคุณ เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา

ลัทธิศาสนาอื่นเขาอ่อนวอนขอทั้งนั้นนะ คือภายนอกใจ จะล้างบาป จะทำความดี ข้างนอกหมดเลย

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ภายนอก ภายนอกก็เป็นจริตเป็นนิสัยของคน คนถ้ามีอำนาจวาสนาขึ้นมา ภายนอกเขาคิดดีงาม เขาอยู่กับสังคมด้วยการไม่เอาวัดเอาเปรียบ แล้วยังเป็นที่พึ่งของสังคมอีกต่างหาก เป็นผู้มีความดี ภายนอก

เวลามาปฏิบัติขึ้นมา เราว่าความคิดเราเป็นภายใน

ความคิดทั้งหมดเป็นภายนอก ภายนอกเพราะมันคิดโดยสัญชาตญาณ คิดโดยสมมุติ คิดโดยความเกิดเป็นมนุษย์ไง

ทำความเข้าใจของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามา พอใจสงบแล้วไง เห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริงมันจะยกขึ้นมา ยกขึ้นมาสู่วิปัสสนาได้ นี่ภายใน

แล้วภายนอก ภายในเป็นอย่างไรละ

เออ! ภายนอกก็ข้างนอกใจ ภายในก็ภายในใจ

แต่ความคิดทั้งหมดเป็นภายนอก เป็นภายนอกเพราะมันคิดโดยสัญชาตญาณ คิดโดยใครก็คิดได้ไง แล้วเป็นธรรมชาติของมนุษย์ไง มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ไง

เวลาเรามีสติปัญญา ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ความคิดมีสติปัญญาเท่าทันมัน มันเกิดดับๆ นี่ภายนอก เวลามันวางหมดละ มันไม่คิด ไม่คิดแล้วรู้ได้อย่างไรละ รู้เพราะมันหยุดใจ แล้วถูกยังอยู่ไหม มันจะเข้าสู่ภายในใจ

ภายนอก ภายใน แล้วเข้าสู่ภายในแล้วจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ งานในพระพุทธศาสนา
ภาวนามยปัญญา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา

ทุกข์ ให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการด้วยมรรค ๘ มรรค ๘ ด้วยเป็นภายใน

ในที่ไหน

อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ในใจมึงไง ในจิต เพราะจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตนี้เป็น
ตัวเกิด

ถ้าเอ็งไม่เห็นจิตของเอ็งเป็นสัมมาสมาธิ เอ็งจะเข้าไปทำงานภายในได้อย่างไร

แล้วถ้างานภายใน อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ก็ตนนั้นจะเกิดอีก ๗ ชาติ
ยังเกิดอีกนะ คู่ที่ ๑ คู่ที่ ๒ คู่ที่ ๓ คู่ที่ ๔ เอ็งทำเป็นหรือเปล่า เอ็งเป็นพระได้อย่างไร

ถ้าเอ็งเป็นพระๆ ขึ้นมาโดยสัจจะโดยความจริง นี่วันพระๆ ถ้าวันพระ ถ้ามีอำนาจวาสนา
เราเป็นอุบาสก อุบาสิกา บริษัท ๔ ที่พระพุทธเจ้าฝากศาสนนาไว้ ยังระลึกถึงพระพุทธศาสนา
ไปวัดไปวาทำบุญทำกุศลเพื่อหัวใจของตนให้พุทธะนี้มีอำนาจวาสนา

ถ้าพุทธะนี้มีอำนาจวาสนา มันจะคิดเป็นสาธารณะ มันพึ่งเหตุพึ่งผล มันไม่คิดของมัน
เองไง กูแน่ กูถูก กูดีอยู่คนเดียว แต่เวลาเป็นจริงแล้ว โอ๊ย! กูนี้เลวทราวม มนุสสเปโต มนุสสติ
รัจฉานโน มนุสสเทโว เกิดดึบๆ ในใจนี้

เดี๋ยวก็เป็นเทวดา โอ๊ยโฮ! คียดอดเยี่ยม เดี่ยวก็เป็นเปรต เดี่ยวก็เป็นเดรัจฉาน เดรัจฉาน
เที่ยวขวิดเขาไป ควายตุ้ ขวิดๆๆ นั่นนะเดรัจฉาน โอ๊ยโฮ! จิตกูเป็นได้ขนาดนี้เขี้ยวหรือ

ถ้ามันมีอำนาจวาสนานะ อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ ไม่โทษใคร เพราะมันเป็นเวรเป็นกรรม
ของสัตว์ เราไม่สร้างเวรสร้างกรรมกันมา เราจะไม่มาเกิดร่วมกัน แต่เป็นกรรมดีหรือกรรมชั่ว

ถ้าเป็นกรรมดี บัดดี เพื่อนตาย สละชีวิตเพื่อกันได้เลย ถ้าเป็นกรรมชั่ว เขาจะล่อเรา
ตลอด พลาดไม่ได้ ไม่พลาดเขายังกระที่บเลย แล้วถ้าพลาดละ เห็นไหม มันเป็นกรรมของสัตว์
ทำดีหรือทำชั่ว กรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม

แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราได้ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา ฟังเทศน์ตั้งแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นจนหูแฉะเลยละ ฟังจนชินหู แต่หัวใจมันด้านๆ หัวใจมันคือด้าน

แต่ถ้าคนมีอำนาจวาสนานะ มันเปิดใจใจ มันเปิดฟัง

เปิดฟังก็ฟังแล้วไม่เข้าใจหรอก ฟังอย่างไร นี่ฟังธรรมไม่เป็น ฟังธรรมไม่เป็นเพราะใจอายตนะมันไม่เปิด ฟังธรรมไม่เป็นเพราะหัวใจมันไม่เข้าใจของมัน

แต่คนฟังธรรมเป็น ตั้งแต่ยกขึ้นสู่วิภัสสนาได้ เวลาพิจารณาจนกายแยกสลายออกไป กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ นี่เริ่มต้นฟังธรรมเป็น เพราะอะไร

เพราะว่าสิ่งที่สื่อสาร เครื่องรับกับเครื่องส่งมันเข้ากันได้แล้ว ฟังธรรมเป็นๆ นะ วางใจได้แล้ว เขาต้องไปถึงที่สุดแห่งทุกข์ ช้าหรือเร็วเท่านั้น

นางวิสาขาเป็นพระโสดาบันตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ มีสามีไป มีลูกมีหลาน ๒๐ กว่าคนนั้นนะ ถึงเวลา เวลาหลานที่ทำบุญแทน คนที่ไว้วางใจได้ตาย ร้องไห้ เสียใจ ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ร้องไห้

พระพุทธเจ้าถาม “วิสาขา ร้องไห้ทำไม”

“ร้องไห้เพราะมือขวา หลานที่ทำบุญแทนอยู่เสียชีวิตไป”

“แล้วคนทั้งตำบล ถ้าเป็นหลานของเธอทั้งหมดละ เธอไม่ต้องร้องไห้ทุกวันๆ เลยหรือ”

เห็นไหม สิ่งที่พอพระพุทธเจ้าเปิดช่องเท่านั้นนะ ระลึกได้ จบ

นี่พูดถึงฟังธรรมเป็นๆ แต่มันยังไม่รอบคอบ มันก็ยังผลออกไปในกิเลสที่ละเอียด แต่ใจเรื่องเข้าใจผิด เรื่องยึดมั่นถือมั่นทางโลกนะ สักกายทิฏฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส เป็นไปไม่ได้ มันไม่ไปยุ่งกับใครทั้งสิ้น

แต่คนทำงานแทน ผลประโยชน์ส่วนตัวใจ แล้วเวลาตายไป เห็นคุณงามความดีของเขา ซาบซึ่งบุญคุณของเขา แล้วคนที่ทำงานแทนตายไป ร้องไห้ พระโสดาบันนะ ร้องไห้คร่ำครวญเลยนะ ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า

วิชาธา เธอเป็นอะไร

ไอ้โฮ! หลานที่เป็นหลักในการทำงานของตนเสียชีวิตไป

แล้วถ้าคนทั้งตำบลเป็นญาติของเธอ เพราะมีคนเกิด คนตายอยู่ทุกวัน มันเป็นเรื่อง มัน เป็นสังขจะเป็นความจริงว่า ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด ผลของวิภูฏะ ภาพชาติใด อายุขัย เท่าไร กินอาหารอะไร แล้วก็ต้องตายไป ตายไปด้วยความทุกข์ความยาก นี่พระโศดาบันยัง ร้องให้ พระอานนท์ พระพุทธเจ้าจะตายก็ยังไม่ร้องให้

เวลาถึงที่สุดนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “อานนท์ เธออย่าเสียใจไปเลย ใครจะอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ต่อไปก็ทำไม่ได้เท่าเธอหรอก อีก ๓ เดือน ข้างหน้าเขาจะมีการสังคายนา เธอจะได้เป็นพระอรหันต์ในวันนั้น ไม่ต้องทุกข์ใจไปเลย”

นี่ไง พระโศดาบัน มันก็ยังฝังใจ พระพุทธเจ้าบอกว่าจะเป็นพระอรหันต์ๆ นี่ส่งออกไปหม ข้างนอก ไอ้! ทุกข์เกือบตาย นั่งมาทั้งวันแล้วแหละ ถอนหมดเลย ขอพักก่อน วางก่อนเถอะ มัน กลับมาข้างใน พอมันกลับเข้ามาข้างในนะ ผัวะ! นี่ไง ข้างกระดิกหู ฐุแลบลิ้น แต่มันต้องมา กับ การฝึกหัดฝึกฝนขึ้นมาก่อน มันต้องมีหลักมีเกณฑ์ของมันขึ้นมา

ว่าข้างกระดิกหู ฐุแลบลิ้น ฐุก็แลบลิ้นอยู่ในเสาวภาอันนี้ไง ข้างก็ปางข้างงู้นงู้น เราไม่มี อะไรเลย

ถ้ามีขึ้นมา เรามีสติปัญญาของเราไง ข้างกระดิกหู ฐุแลบลิ้น ผัวะ! เป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เลย พอเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา จบ สมบูรณ์แบบ ดำดินไปเผล่ท่ามกลางคณะสงฆ์ ทำสังคายนา องค์ที่ ๕๐๐

เถรวาท พระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ ทำการสังคายนา มา พระอรหันต์ทั้งสิ้น แล้วญัตติไว้ว่า เราจะไม่แก้ไข เลยเป็นเถรวาท เถรวาท คำสั่งสอนของพระอรหันต์ ๕๐๐ องค์ เป็นเถรวาท หินยานที่คับแคบ ที่ไม่เปิดกว้าง

คับแคบ คับแคบเพราะว่านั่นเป็นธรรมและวินัย

ไข้กิเลสมันเปิดกว้าง กิเลสมันจะลึ้มล้าง แล้วก็โดยธรรมชาติ มันลึ้มล้างอยู่แล้ว ลึ้มล้างว่ากุพูดข้างเดียวไง พูดข้างเดียวไม่เคยเห็นกิเลส ไม่รู้จักอะไรทั้งสิ้น ไม่ไปเรื่อยเปื่อย แล้วมันมีหลักมีเกณฑ์ไหม ไม่มี เพราะเขารู้ไม่ได้ ภาวนาไม่เป็น

ถ้าภาวนาเป็นนะ เจียบ ธรรมและวินัยเป็นศาสดา เคารพบูชาของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คบของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ในบรรดาสัตว์สองเท้า ของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด”

การคบมิตรๆ คบของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกพุทโธๆ นี่ชื่อของของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จิตสงบเป็นพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยู่ท่ามกลางหัวใจของเรา เอวัง